

قوانین و مقررات حاکم بر چگونگی وضع و وصول عوارض

□ محمدرضا بهاروند

مقدمه

شوراها به عنوان یکی از ارکان اداره‌ی کشور و نهادی مستقل از قوای سه‌گانه دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده که منشأ این استقلال برابر قانون اساسی و قوانین عادی ناشی از رأی مردم است و برابر اصل ۱۵۰ قانون اساسی تصمیمات شوراها نباید مخالف موازین اسلام و قوانین کشور باشد. وظایف شورا برابر قانون مربوطه مشخص و ابلاغ گردیده است؛ از جمله امور و وظایف بند ۱۶ ماده ۷۱ و ماده ۷۷ قانون شوراهای اسلامی کشور می‌باشد که چگونگی تصویب لوایح و برقراری عوارض است؛ همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت و متناسب با درآمدهای محل برای تأمین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی شهر اشاره نمود که تنها مبنای قانونی مصرح در قانون شوراها است. که موضوع عوارض پرداخته‌گرچه در قوانین ثانویه به ویژه ماده پنج قانون موضوع به تجمیع عوارض مصوب دی ماه ۱۳۸۱ به طور کلی این وظیفه شورا درباره‌ی عوارض را بیان داشته‌اما با توجه به وظیفه و رسالت سنگین شوراها برای انجام وظایفی در شهر فراتر از شهرداری می‌بایست این اختیارات در قالب اختیارات محلی به دیگر دستگاه‌ها و منابع مالی محلی تسری یابد تا شورای شهر به شورای شهرداری مبدل نگردد.

با توجه به اهتمام دست‌اندرکاران نظام جمهوری اسلامی ایران در ایجاد بستر مناسب در جامعه برای حاکمیت قانون به ویژه تکیه بر واگذاری امور جامعه به افراد آن که تشکیل شوراهای اسلامی شهر نمونه بارز آن می‌باشد، یکی از دغدغه‌های مؤدیان شهرداری‌ها ناآشنایی با قوانین و مقررات است؛ زیرا همین کار گاهی بی‌اعتمادی و تردید آنان در شامل شدن یا نشدن عوارض؛ همچنین میزان محاسبه آن را در پی دارد که در بعضی از موارد نوسانات بسیار فاحشی است. گذشته از این تخصصی بودن مقررات شهرداری و الزام آگاهی کامل از آن‌ها به دو صورت میسر می‌باشد؛ اول این که اجرای آن در نقاط مختلف شهر به دلیل ارتباط با ضوابط شهرسازی متفاوت است و این عمل را فقط کارگزار دست‌اندر و مجری شهرداری کاملاً می‌داند و می‌بایست آموزش دهد که به دلیل عدم بستر سازی لازم و به موقع صورت نمی‌پذیرد، دوم دسته‌بندی نشدن قوانین و مقررات به صورت موضوعی و انتشار به طور عام در میان مردم است. انتشار موضوعی قوانین و مقررات در راستای تکریم ارباب رجوع و شفاف سازی؛ همچنین فراهم کردن زمینه‌ی رضایت‌مندی مردم در راستای حقوق شهروندی و شهروندمداری از یک طرف و رضایت‌مندی و حذف مجاری سوءاستفاده از انحصاری بودن آرشیو قوانین و مقررات از طرف دیگر از نیت تعقیب انتشار مجموعه مورد نظر است.

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحیه‌های بعدی

ماده ۷۱:

بند ۱۶- تصوب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر؛ همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می شود.

بند ۲۶- تصویب نرخ خدمات ارائه شده‌ی شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته به آن با رعایت آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداری‌ها
بند ۲۷- تصویب نرخ کرایه و سائل نقلیه درون شهری

ماده ۷۷: شوراهای اسلامی شهر و دهستان می توانند نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر و روستا طبق آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران اقدام نمایند.

آیین‌نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک موضوع قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحیه‌های بعدی مصوب ۱۳۷۸/۷/۷

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۷/۷ بنا به پیشنهاد وزارت کشور و به استناد مواد (۹۴) و (۷۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵؛ همچنین برای تعیین سیاست‌های عمومی دولت موضوع بند

(۱۶) ماده (۷۱) قانون فوق‌الذکر، آیین‌نامه اجرایی ماده (۷۷) و بند (۱۶) ماده (۷۱) قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود.
ماده ۱: شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک می‌توانند برای تأمین بخشی از هزینه‌های شهر، بخش و یا شهرک مربوط اعم از هزینه‌های خدماتی، اداری و عمرانی با رعایت ضوابط، ترتیبات و سیاست‌های موضوع این آیین‌نامه عوارض وضع نمایند.

ماده ۲: وضع عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، شهرک و بخش در حدود درآمدها، عرضه کالاها، خدمات و دیگر موضوع‌هایی که مربوط به شهر، شهرک یا بخش ذی‌ربط باشد.

تبصره - به استناد رأی شماره ۳۶۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۹ دیوان عدالت اداری لغو گردیده است.

ماده ۳: عوارض موضوع این آیین‌نامه از مکان‌ها، واحدهای صنفی، تولیدی، خدماتی، صنعتی و هرگونه منبع درآمدی دیگری قابل وصول است که محل استقرار آن، در مورد شهرها، محدوده قانونی شهر، موضوع تبصره (۱) ماده (۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشور - مصوب ۱۳۶۲ - و در مورد بخش و روستا، محدوده موضوع مواد (۶ و ۱۳) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری - مصوب ۱۳۶۲ - که به تصویب هیأت وزیران رسیده یا برسد و در مورد شهرک‌ها محدوده‌ای که به تصویب کمیسیون موضوع ماده (۱۳) آیین‌نامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها - مصوب ۱۳۵۵ رسیده است باشد.

دستورالعمل‌های موضوع ماده (۳۰) آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها مراعات می‌گردد.

ماده ۶: عوارضی که به موجب این آیین‌نامه، شوراهای اسلامی شهر، بخش و یا شهرک وضع می‌کنند، حسب مورد برای تأمین هزینه‌های همان شهر، روستا و یا شهرک در قالب بودجه مصوب شهرداری و شوراهای شهر، شهرک و بخش مربوط مصرف خواهد شد.

ماده ۷: شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک می‌توانند برای تأمین تمام یا بخشی از هزینه‌های طرح‌های خاص خدماتی یا عمرانی، عوارض خاصی برای مدت و مورد معین وضع نمایند عوارضی که از این راه وصول می‌گردد، صرفاً در همان مدت و مورد تعیین شده در مصوبه وضع عوارض، قابل مصرف می‌باشد.

ماده ۸: مرجع رسیدگی به شکایت در مورد میزان، چگونگی محاسبه و وصول و چگونگی موضوع‌های مربوط به عوارضی که توسط شوراها با رعایت این آیین‌نامه وضع می‌شود و یا عوارض محلی که قبلاً توسط مراجع ذیصلاح وضع شده و موضوع تبصره ماده (۲) این آیین‌نامه نمی‌باشند، در مورد عوارض شهر به ترتیبی است که در ماده (۷۷) قانون شهرداری‌ها مقرر شده است.

به استناد رأی شماره ۳۶۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۹ دیوان عدالت اداری این پاراگراف از ماده ۸ لغو گردیده است (و در باره‌ی عوارض موضوع این آیین‌نامه که توسط شوراهای اسلامی بخش و شهرک وضع شده است به عهده هیأتی مرکب از وزارت کشور، وزیر دادگستری و شوراهای اسلامی بخش یا شهرک می‌باشد)

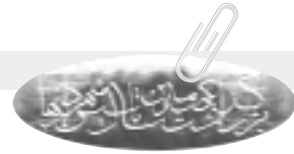
تبصره ۱- در صورتی که محدوده شهر و روستا تعیین نشده باشد، در مورد شهرها محدوده‌ای که در طرح جامع موضوع بند (۳) ماده (۲) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوب ۱۳۵۱ و در مورد روستاها محدوده‌ای که در طرح هادی موضوع ماده (۷) اساس‌نامه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۶۶، تعیین شده است ملاک خواهند بود.

تبصره ۲- مراجع تصمیم‌گیر در مورد محدوده شهر، مجاز نیستند، محدوده‌هایی را که توسط دیگر مراجع قانونی برای ایجاد شهرک یا مراکز جمعیتی دیگر خارج از شهرها تعیین کرده اند یا می‌کنند، بدون جلب نظر مراجع قانونی یاد شده به حدود شهر ملحق نمایند.

ماده ۴: وصول عوارضی که طبق این آیین‌نامه، شوراهای اسلامی شهر، بخش و یا شهرک آن را وضع می‌کنند، در مورد عوارض شهر برعهده شهرداری، در مورد روستا برعهده‌ی دهیار و دهیاری و در مورد شهرک برعهده‌ی مسوولان اجرایی شهرک مربوط خواهد بود که مطابق مقررات مربوط و ضمانت‌های اجرایی آن اقدام می‌نمایند. مرجع وصول مکلف به دادن رسید به مؤدی است.

ماده ۵: چگونگی وصول عوارضی که به موجب این آیین‌نامه، شوراهای اسلامی شهر، بخش و یا شهرک وضع می‌کنند، توسط همان شورا تعیین می‌گردد.

تبصره - وزارت کشور به استناد ماده (۹۴) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵، و منظور تأمین هماهنگی در شیوه محاسبه عوارض در شوراهای بخش و شهرک و همچنین ایجاد یکنواختی در نظام عوارض در سراسر کشور، آیین‌نامه‌های لازم را تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید. درباره‌ی شوراهای اسلامی شهر

تبصره ۵ - در مورد عوارض شهر، مرجع رسیدگی به اعتراض از تصمیمات کمیسیون موضوع ماده (۷۷) قانون شهرداری‌ها دیوان عدالت اداری است و در مورد نظر هیأت یاد شده در قسمت اخیر ماده (۸) معروض می‌تواند به مرجع ذی ربط مراجعه نماید.

ماده ۹: شوراها می‌توانند در هنگام وضع عوارض جدید یا در زمان مقتضی نسبت به موارد معافیت، کاهش، تخفیف و لغو عوارضی که تصویب نموده‌اند، با توجه به سیاست‌های مقرر در این آیین‌نامه اتخاذ تصمیم نمایند.

ماده ۱۰: به استناد رأی شماره ۳۶۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۹ دیوان عدالت اداری لغو گردیده است.

ماده ۱۱: عوارضی که تاکنون، مراجع ذی صلاح وضع کرده و دارای شرایط مذکور در تبصره ماده (۲) آیین‌نامه است، به شرح مندرج در فهرست پیوست این آیین‌نامه کماکان توسط مراجعی که در مصوبات مربوط به وضع عوارض و اصلاحات آن تعیین شده است وصول می‌شود و به ترتیب مقرر در همان مصوبات به مصرف خواهند رسید، صادرات غیرنفتی در سال ۱۳۷۸ مطابق تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۷۸ از پرداخت هرگونه عوارض از جمله عوارض شهرداری به استناد هر قانونی که وضع شده باشد، معاف است.

تبصره ۶ - به استناد رأی شماره ۳۶۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۹ دیوان عدالت اداری لغو گردیده است.

ماده ۱۲: به استناد رأی شماره ۳۶۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۹ دیوان عدالت اداری لغو گردیده است.

است.

ماده ۱۳: به استناد رأی شماره ۳۶۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۹ دیوان عدالت اداری لغو گردیده است.

ماده ۱۴: شوراها موظف‌اند به هنگام تصمیم‌گیری مراجع به عوارض علاوه بر توجه به سیاست‌های کلی در برنامه‌های پنج‌ساله و قوانین بودجه سالیانه اعلام می‌شود، سیاست‌های عمومی دولت را به شرح ذیل مراعات نمایند:

الف - نیل به سمت خودکفایی شهرداری، دهیاری و شهرک مربوط از راه وضع و وصول عوارض مناسب با هزینه‌های مورد نیاز

ب - رعایت متناسب میزان عوارض با ارائه خدمات عمومی و عمرانی به اقشار و بخش‌های گوناگون اعم از دولتی و غیردولتی

پ - جهت‌گیری به سوی وضع عوارض‌هایی که به صورت غیرمستقیم وصول می‌شوند

ت - تناسب وضع عوارض در هر محل با تولیدات و درآمدهای اهالی

ث - توجه به اثرات تبعی وضع عوارض بر اقتصاد محل

ج - هماهنگی و وحدت رویه در نظام عوارض

چ - رعایت اولویت وضع عوارض به صورت درصدی از قیمت کالا و خدمات بر سایر

روش‌ها از جمله روش وضع عوارض مقطوع

ح - وضع عوارض متناسب با ارزش افزوده

زمین ناشی از تصمیمات مراجع قانونی و یا اجرای طرح‌های عمرانی

خ - جلوگیری از وضع عوارض مضاعف بر

کالاهای تولیدی

د - توجه داشتن به رشد تولید و گسترش واحدهای تولیدی در منطقه به هنگام وضع عوارض بر تولید
ذ - محاسبه و وصول عوارض در مورد واحدهای تولید براساس فروش واقعی در دوره مورد نظر
ر - خودداری از وضع عوارض بر کالاهای صادراتی

ز - توجه به ا فشار کم درآمد هنگام وضع عوارض با اعطای تخفیف، معافیت و نظایر آن
ژ - رعایت حال ایثارگران هنگام وضع عوارض با اعطای تخفیف، معافیت و نظایر آن
س - اعمال رویه های تشویقی برای پرداخت به موقع عوارض

ش - وضع عوارض بدون تبعیض براساس اصل (۳) قانون اساسی

تبصره - به استناد رأی شماره ۳۶۱ مورخ ۸۲/۹/۹ دیوان عدالت اداری لغو گردید.

ماده ۱۵: نسبت عوارض شهر، روستا و شهرک با درآمدها، عرضه کالاها و خدمات و دیگر موضوع ها حداکثر بر آن اساس نرخ است که سالانه وزارت کشور پیشنهاد کرده است و به تصویب هیأت وزیران می رسد. تا زمانی که این نسبت در هر سال به تصویب نرسیده است. نسبت تعیین شده در سال قبل مجری خواهد بود. برای تعیین حداکثر (سقف) نسبت عوارض به درآمدها و عواید محلی باید استاندارد هزینه های عمرانی، اداری و خدماتی شهرداری ها توسط وزارت کشور با هماهنگی کمیته موضوع تبصره ماده (۱۱) این آیین نامه

تنظیم و به هیأت وزیران ارائه گردد. در تنظیم استانداردها باید سهم هزینه هایی که به موجب تصمیمات مراجع ملی یا فرامحلی در طرح های عمرانی و یا خدماتی و یا در اجرای طرح های جامع و هادی در شهرها، شرکت ها و روستاها ایجاد می شود، به طور جداگانه مشخص گردد.
تبصره - در سال جاری و مادام که استانداردها و نسبت های موضوع این ماده تعیین نشده اند مجموع عوارض وصولی در هر محل با رعایت ماده (۳) این آیین نامه نباید در مورد درآمدها بیش از حداکثر دو درصد (۲٪) درآمد سالیانه، در مورد فروش کالا یا خدمات بیش از دو درصد (۲٪) قیمت عمده فروشی و در مورد دارایی و ثروت بیش از حداکثر نیم درصد ارزش معاملاتی آن با احتساب میزان عوارض قابل وصول موجود باشد.

ماده ۱۶: شوراها می توانند براساس اختیارات قانونی خود از راه جلب مشارکت مردم با استفاده از روش انتشار اوراق مشارکت و دیگر روش ها با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به تأمین منابع مالی مورد نیاز اتخاذ تصمیم نمایند.

ماده ۱۷: وزارت کشور مکلف است با همکاری سازمان ها و مراکز ذی ربط آموزش های لازم را جهت توجیه این آیین نامه و دیگر آیین نامه های مربوط به اعضای شوراها ارایه نماید. وزارت کشور مسؤول نظارت بر حسن اجرا و رعایت این آیین نامه در مورد مصوبات مربوط به وضع عوارض توسط شوراها در سراسر کشور است.

قانون اصلاح موادی از قانون برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و جوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۲۲/۱۰/۱۳۸۱ با اصلاحیه های بعدی

ماده ۱: از ابتدای سال ۱۳۸۲ برقراری و دریافت هرگونه وجوه از جمله مالیات و عوارض اعم از ملی و محلی از تولیدکنندگان کالاها، ارائه دهندگان خدمات؛ همچنین کالاهای وارداتی صرفاً به موجب این قانون صورت می پذیرد و کلیه قوانین و مقررات مربوط به برقراری، اختیار و یا اجازه برقراری و دریافت وجوه که توسط هیأت وزیران، مجامع، شوراها و سایر مراجع، وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکت های دولتی از جمله آن دسته از دستگاه های اجرایی که شمول قوانین بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است، همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی صورت می پذیرد به استثناء قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحات بعدی آن، قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۶/۷، قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۲، عوارض آزاد راه ها، عوارض موضوع ماده (۱۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۲۱/۲۲ و عوارض موضوع بند (ب) ماده (۴۶)، بند (ب) ماده (۱۳۰) و بندهای (الف) و (ب) ماده (۱۳۲) قانون برنامه سوم

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ لغو می گردد.

تبصره ۱- هزینه، کارمزد و دیگر وجوهی که از درخواست کننده در ازاء ارائه مستقیم خدمات خاص و یا فروش کالا که طبق قوانین و مقررات مربوطه دریافت می شود؛ همچنین خسارات و جرایمی که به موجب قوانین و یا اختیارات قانونی لغو نشده دریافت می گردد، از شمول این ماده مستثنی می باشند.

تبصره ۳ ماده ۲: معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی که حقوق ورودی آنها وصول می شود از محل اعتباراتی که همه ساله در قوانین بودجه سنواتی کل کشور منظور می شود در اختیار وزارت کشور (سازمان شهرداری ها) قرار می گیرد تا به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) میان شهرداری ها و سی درصد (۳۰٪) میان دهیاری های سراسر کشور به عنوان کمک پرداخت و به هزینه قطعی منظور شود.

ماده ۳: مالیات و عوارض دریافتی از کالاها به شرح زیر تعیین می گردد:

الف- انواع نوشابه های گازدار ساخت داخل (به استثناء نوشابه های حاصل از فرآورده های لبنی و کنسانتره انواع میوه و آب معدنی) که با وسایل ماشینی تهیه می شوند؛ همچنین شربت های غلیظ تولیدی مورد استفاده در دستگاه های نوشابه سازی کوچک (دستگاه پست میکس) که برای تهیه ی نوشابه به بازار عرضه می گردد پانزده درصد (۱۵٪) بهای فروش کارخانه [دوازده درصد (۱۲٪) مالیات و سه درصد (۳٪) عوارض]

ب- سیگار تولید داخل پانزده درصد (۱۵٪)

ماده ۴: مالیات و عوارض دریافتی از برخی خدمات به شرح زیر تعیین می گردد:

الف - خدمات مخابراتی همانند آبونمان تلفن های ثابت و همراه، کارکرد مکالمات داخلی و خارجی، خدمات بین المللی، کارت های اعتباری معادل شش درصد (۶٪) قیمت خدمات [پنج درصد (۵٪) مالیات و یک درصد (۱٪) عوارض]

ج - برق و گاز مصرفی مشترکان (به استثناء مصارف صنعتی، معدنی و کشاورزی)؛ همچنین آب مصرفی مشترکان در حوزه استحفاظی شهرها سه درصد (۳٪) بهای مصرفی آنها (به عنوان عوارض)

د - خدمات هتل، متل، مهمان سرا، هتل آپارتمان، مهمان پذیر، مسافر خانه، تالارها و باشگاه ها دو درصد (۲٪) هزینه (به عنوان عوارض)

ه - حمل و نقل برون شهری مسافر در داخل کشور با وسایل زمینی، ریلی، دریایی و هوایی پنج درصد (۵٪) بهای بلیت (به عنوان عوارض)

و - عوارض سالیانه انواع خودروهای سواری و وانت دو کابین اعم از تولید داخل یا وارداتی حسب مورد معادل یک در هزار قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا یک در هزار مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی آنها.

ز - شماره گذاری انواع خودروهای سواری و وانت دو کابین اعم از تولید داخل و یا وارداتی به استثناء خودروهای سواری عمومی درون شهری یا برون شهری حسب مورد سه درصد (۳٪) قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا سه درصد (۳٪) مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی آنها [دو درصد (۲٪) مالیات و یک درصد (۱٪) عوارض]

بهای فروش کارخانه [دوازده درصد (۱۲٪) مالیات و سه درصد (۳٪) عوارض]

ج - بنزین بیست درصد (۲۰٪) قیمت مصوب فروش [ده درصد (۱۰٪) مالیات و ده درصد (۱۰٪) عوارض]

د - نفت سفید و نفت گاز ده درصد (۱۰٪) و نفت کوره پنج درصد (۵٪) قیمت مصوب فروش (به عنوان عوارض)

ه - دیگر کالاها تولیدی (به استثنای محصولات بخش کشاورزی) که امکان استفاده از آنها به عنوان محصول نهایی وجود دارد مطابق فهرستی که به پیشنهاد کارگروهی مرکب از وزیر امور اقتصادی و دارایی (رئیس)، وزیران بازرگانی، صنایع و معادن کشور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای سال بعد به تصویب هیأت وزیران می رسد سه درصد (۳٪) قیمت فروش [دو درصد (۲٪) مالیات و یک درصد (۱٪) عوارض].

آن دسته از محصولات صنایع آلوده کننده محیط زیست به تشخیص و اعلام (تا پانزدهم اسفند ماه هر سال برای اجرا در سال بعد) سازمان حفاظت محیط زیست که در فهرست بالا قرار نمی گیرند یک درصد (۱٪) قیمت فروش (به عنوان عوارض)

مرجع وصول یک درصد (۱٪) عوارض موضوع قسمت اخیر بند (ه) ماده (۳) به استناد تصویب نامه شماره ۳۰۳۴۹ ت/۵۰۲۲ مورخ ۱۳۸۳/۲/۹ مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۳/۲/۲ هیأت وزیران سازمان امور مالیاتی کشور است.

تبصره ۱- قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی انواع خودروها که مبنای محاسبه مالیات و عوارض بندهای (و)، (ز) و (ح) این ماده قرار می‌گیرند، همه ساله براساس آخرین مدل وزارت امور اقتصادی و دارایی تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجراء در سال بعد اعلام خواهد شد. این مهلت زمانی برای انواع جدید خودروهایی که بعد از تاریخ مزبور تولید آن‌ها شروع می‌شود لازم‌الرعايه نمی‌باشد؛ همچنین قیمت فروش یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی خودروهایی که تولید آن‌ها متوقف می‌شود توسط وزارت یاد شده و متناسب با آخرین مدل ساخته شده تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- دفاتر اسناد رسمی مکلف اند قبل از تنظیم سند مربوط به انواع خودرو رسید و یا گواهی پرداخت عوارض موضوع بند (و) این ماده؛ همچنین رسید پرداخت مالیات موضوع بند (ح) این ماده را از فروشنده اخذ نموده، ضمن درج شماره فیش بانکی، تاریخ، مبلغ، نام بانک دریافت کننده مالیات؛ نیز فیش بانکی و یا گواهی پرداخت عوارض موضوع بند (و)؛ همچنین نوع و مشخصات خودرو در سند تنظیمی، فهرست کامل نقل و انتقالات خودروها را هر پانزده روز یک بار به ادارات مالیاتی ذی ربط ارسال نمایند.

در صورت تخلف از این حکم علاوه بر پرداخت مالیات و عوارض متعلقه و جرایم موضوع این قانون مشمول جریمه‌ای معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات و عوارض متعلقه خواهد بود.

ماده ۵: برقراری هر گونه عوارض و دیگر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و کالاهای

تولیدی؛ همچنین آن دسته از خدمات که در ماده (۴) این قانون، تکلیف مالیات و عوارض آن‌ها معین شده است، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود سهام شرکت‌ها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده‌گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز توسط شوراهای اسلامی و دیگر مراجع ممنوع است.

تبصره ۱- وضع عوارض محلی جدید و یا افزایش نرخ هر یک از عوارض محلی، می‌بایستی حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجراء در سال بعد تصویب و اعلام عمومی گردد.

تبصره ۲- عبارت «پنج در هزار» مندرج در ماده (۲) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ به عبارت «یک درصد (۱٪) اصلاح می‌شود.

تبصره ۳- قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوه به شهرداری‌ها ملغی می‌گردد.

تبصره ۴- وزارت کشور موظف است بر حسن اجرای این ماده در سراسر کشور نظارت نماید.

ماده ۶:

ب- عوارض موضوع بندهای (الف) و (هـ) ماده (۳) و عوارض موضوع بندهای (الف)، (ج)، (د)، (هـ) و (و) ماده (۴) این قانون در مورد واحدهای تولیدی، خدماتی و مشترکان واقع در داخل حریم شهرها به حسابی که شهرداری محل تولید یا فعالیت اعلام می‌کند واریز می‌گردد.

پ- عوارض مشروحه بند (ب) این ماده در

برقراری و دریافت وجوهی که مراجع ذیصلاح صورت داده اند برای کالاها و خدماتی که در این قانون احصاء شده اند لغو گردیده و براساس مفهوم مخالف ماده پنج (۵) این قانون شوراها و شهرها برابر بند (۱۶) ماده ۷۱ قانون شوراها و بند ۲۶ ماده ۵۵ قانون شهرداریها و رعایت مفاد آیین نامه اجرایی نحوه‌ی وضع و وصول عوارض توسط شوراها و اسلامی شهر، بخش و شهرک موضوع قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراها و اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ مصوب ۱۳۷۸/۷/۷ هیأت وزیران و رعایت فرصت زمانی مقرر در تبصره (۱) ماده (۵) این قانون می‌توانند به غیر از کالاها و خدمات نام برده شده در این قانون عوارض و خدمات محلی را وضع و برای وصول به شهرداریها ابلاغ نمایند.

۲- لغو اعطای تخفیف یا معافیت موضوع تبصره (۳) ماده (۵) این قانون به صورت عام در مورد عوارض و وجوه شهرداریها صدق می‌کند و هر گونه مصوبه شوراها در اعلام تخفیف یا معافیت و جاهت قانونی نداشته مگر قوانین ثانویه در این باره صراحت داشته باشند؛ مثل بند الف تبصره ۶ قانون بودجه

۳- وضع و وصول هر گونه وجوه در قالب‌های مختلف مثل توافق، فروش تراکم، تغییر کاربری و غیره به صورت موردی که بین شهرداری و مالکان خارج از زمان مقرر تبصره ۱ صورت می‌پذیرد می‌بایست برابر دستورالعمل صادره وزارت کشور (سازمان شهرداریها و دهیاریها) موضوع ماده ۳۰ آیین مالی شهرداریها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ عمل گردد، لیکن برابر مفاد تبصره (۱) ماده (۵) در صورت عدم رعایت زمان مقرر و جاهت ندارد.

مورد واحدهای تولیدی، خدماتی و مشترکان واقع در خارج حریم شهرها به حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور (سازمان شهرداریها) واریز می‌شود تا بین دهیاریهای همان شهرستان توزیع شود. **تبصره ۲-** تولیدکنندگان کالاها و موضوع ماده (۳)، همچنین ارائه‌دهندگان خدمات موضوع ماده (۴) این قانون مکلف اند مالیات و عوارض موضوعه را در مبادی تولید یا ارائه خدمات با درج در سند فروش از خریداران کالا یا خدمات اخذ و تا پایان دو ماه بعد به حساب‌های بانکی تعیین شده واریز نمایند.

اشخاص یاد شده موظف اند مدارک و اطلاعات موردنیاز را طبق فرم‌هایی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین و اعلام می‌کنند به واحدهای اجرایی سازمان یاد شده و نسخه‌ای از واریزی عوارض مربوط به شهرداری محل را به همان شهرداری ارائه دهند. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی مالیات و عوارض مربوط به بندهای (ج) و (د) ماده (۳) را در محل‌های عرضه محصولات محاسبه و از خریداران دریافت و مطابق این تبصره عمل خواهد نمود.

تبصره ۳- پرداخت مالیات و عوارض پس از موعد مقرر موجب تعلق جریمه‌ای معادل دو و نیم درصد (۵/۲٪) به ازاء هر ماه تأخیر خواهد بود؛ این جریمه قابل بخشودگی نیست.

توضیح:

۱- برابر ماده‌ی یک قانون مذکور از اول سال ۱۳۸۲ برقراری و دریافت هر گونه عوارض اعم از ملی و محلی از تولیدکنندگان کالاها، ارائه‌دهندگان خدمات؛ همچنین کالاها و وارداتی صرفاً به موجب این قانون صورت می‌پذیرد و همه‌ی قوانین و مقررات مربوط به برقراری و یا اجازه